

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 11C/433/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114232171
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Wildeová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2015:8114232171.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Ivetou Wildeovou v právnej veci žalobcu: CETELEM SLOVENSKO a.s., so sídlom Panenská 7, Bratislava, IČO: 35787783, zastúpený: JUDr. Helena Strachotová, usadený euroadvokát, so sídlom Hviezdoslavova 7, Martin p r o t i žalovanému: O. Č., D.. X.X.XXXX, N. C. XXX/XX, Z., o zaplatenie 660,36 Eur a prísl. takto

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi 538,63 eur s úrokmi z omeškania vo výške 5,25 % ročne od 4.12.2013 do zaplatenia a trovy konania vo výške 98,21 Eur na účet právnej zástupkyne žalobcu, z toho trovy právneho zastúpenia vo výške 73,72 Eur, to všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Žalobu v prevyšujúcej časti z a m i e t a.

odôvodnenie:

Žalobca žalobou zo dňa 11.12.2014 sa domáhal zaplatenia sumy 660,36 Eur so zmluvným úrokom vo výške 44,50% ročne zo sumy 538,63 Eur od 3.12.2013 do zaplatenia a úrokom z omeškania vo výške 5,25% ročne zo sumy 660,36 Eur od 4.12.2013 do zaplatenia. Žalobu odôvodnil zmluvou o poskytnutí spotrebiteľského úveru zo dňa 18.5.2013.

Žalovaný sa doposiaľ k žalobe nevyjadril, aj keď táto mu bola doručená aj s prílohami ešte dňa 15.1.2015.

Vzhľadom na to, že jedná sa o drobný spor, súd s poukazom na § 115 a ods. 2 O.s.p. vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania.

Podľa § 115a ods. 2 O.s.p. pojednávanie nie je potrebné nariaďovať ani v drobných sporoch.

Podľa § 200ea ods. 1 O.s.p. ak v priebehu konania dosiahne predmet konania sumu 1000 Eur, od toho okamihu ide o drobný spor.

Súd vykonal dokazovanie písomným vyjadrením žalobcu, výpisom z úverového účtu žalovaného, oznámením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 9.12.2013 s doručenkou, zmluvou o spotrebiteľskom úvere zo dňa 18.5.2013, potvrdeniami o odfinancovaní peňažných prostriedkov, sadzovníkom poplatkov a zistil tento skutkový stav:

Účastníci uzavreli dňa 18.5.2013 písomnú zmluvu o spotrebiteľskom úvere v časti 1., ktorou žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 538,63 Eur. Žalovaný sa ho zaviazal splatiť 24 mesačnými splátkami po 35,99 Eur, pričom splatnosť prvej splátky bola stanovená na 15.6.2013 a poslednej na 15.5.2015. V zmluve je uvedená výška úrokovej sadzby 44,50% p.a., RPMN v hodnote 54,80%, priemernej RPMN vo výške 48,52% a dohodnutý bol aj poplatok za poistenie vo výške 4,99 %. Celkove žalovaný mal zaplatiť žalobcovi 822,72 Eur.

Na poslednej strane kópie zmluvy o spotrebiteľskom úvere sa nachádza aj splátkový kalendár, kde sú uvedené dátumy splatnosti jednotlivých mesačných splátok a členenie každej splátky na istinu, úrok a poistenie. Z predloženého dokladu však nevyplýva, či tvoril súčasť zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

Ako vyplýva z potvrdenia odfinancovania peňažných prostriedkov zo dňa 27.1.2015 (č.l. 22) žalobca skutočne poskytol žalovanému dňa 21.5.2013 finančné prostriedky vo výške 538,63 Eur. Žalovaný však ani jednu splátku z danej úverovej zmluvy nezaplatil. Žalobca preto listom zo dňa 9.12.2013 vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 3.12.2013. Tento list žalovaný prevzal dňa 12.12.2013.

K vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru došlo na základe bodu 4.1 časti 3 zmluvy o spotrebiteľskom úvere, v zmysle ktorého žalobca bol k tomuto úkonu oprávnený v prípade, ak klient nespláca poskytnutý úver riadne a včas.

Žalovaná suma predstavuje neuhradenú úverovú istinu vo výške 538,63 eur, ďalej dlžné zmluvné úroky za obdobie od júna 2013 do novembra 2013 a napokon dlžné poistné za to isté obdobie vo výške 10,26Eur (1,71 Eur mesačne).

Právny vzťah medzi účastníkmi je potrebné posúdiť zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (od 1.1.2013 do 9.6.2013).

Podľa § 1 ods. 2 citovaného zákona spotrebiteľským úverom je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 2 písm. a/ citovaného zákona na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania.

Podľa § 2 písm. b/ citovaného zákona veriteľom sa rozumie fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 2 písm. d/ citovaného zákona zmluvou o spotrebiteľskom úvere je zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 9 ods. 1 vety prvej citovaného zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu.

Obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere sú vymenované v § 9 ods. 2. citovaného zákona a medzi nimi pod písm. k/ je uvedená výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

Podľa názoru súdu teda v zmluve o spotrebiteľskom úvere nestačí ak je uvedený súčet splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, ale mesačná splátka musí byť rozlíšená na splátku istiny, splátku úroku a

splátku iných poplatkov. Z listinných dôkazov, ktoré žalobca pripojil k žalobe nevyplýva, že by splátkový kalendár, ktorý doložil a ktorý obsahuje toto rozlíšenie splátok predstavoval súčasť zmluvy, nakoľko na tomto doklade nie sú podpisy jej účastníkov. Je potrebné vychádzať z tej skutočnosti, že zákonodarca stanovil prísne obsahové náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere v záujme ochrany spotrebiteľa ako slabšieho účastníka záväzkovo právneho vzťahu zo spotrebiteľského úveru. Právny záver o nutnosti rozlíšenia spomínaných splátok vyplýva napr. z rozsudku Krajského súdu v Trnave 9Co 401/2012 zo dňa 6.8.2013.

Keďže žalobca nepreukázal, že by tzv. splátkový kalendár bol súčasťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere, súd vychádzal z ustanovenia § 11 ods. 1 písm. b/ zákona č. 129/2010 Z.z. V zmysle neho totiž poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a/ až k/, r/ a y/.

Súd teda dospel k záveru, že žalovaný by mal žalobcovi vrátiť len sumu poskytnutého úveru t.j. 538,63 Eur a keďže žalovaný doposiaľ nič z úveru nezaplatil, súd ho zaviazal na úhradu uvedenej sumy a žalobu v prevyšujúcej časti ako nedôvodnú zamietol.

Z prisúdenej istiny boli priznané aj úroky z omeškania v zmysle § 517 ods. 1, 2 OZ.

Podľa § 517 ods. 1 vety prvej OZ dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

Podľa § 517 ods. 2 OZ, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. v znení účinnom od 1.2.2013 výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k 1. dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Žalovaný sa dostal do omeškania odo dňa 4.12.2013, keďže ku dňu 3.12.2013 bola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru v súlade s dohodnutými zmluvnými podmienkami a § 565 OZ.

Pre úplnosť súd dodáva, že navyše aj výška úrokovej sadzby uvedená v zmluve a to 44,50% p.a. je neprimerane vysoká. Pri obdobnom type spotrebiteľského úveru v máji 2013 so splatnosťou od 1 do 5 rokov bola priemerná úroková sadzba v bankách 15,96% p.a., ako to vyplýva z internetovej stránky NBS. Dohodnutý úrok teda prevyšuje viac ako 100% túto priemernú úrokovú sadzbu.

Súdy už vo viacerých rozhodnutiach sa zaoberali platnosťou dohody o úrokoch v úverovej zmluve s ohľadom na korektív zakotvený v § 3 ods. 1 OZ, podľa ktorého výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. Neplatnosť dohody o úrokoch však nespôsobuje neplatnosť celej úverovej zmluvy s poukazom na § 41 OZ, ako to už bolo judikované, keďže ide o oddeliteľnú časť úverovej zmluvy.

Najvyšší súd SR v rozsudku 5Cdo 26/2011 zo dňa 26.4.2012 uviedol: „neprimeranou a preto odporujúcou dobrým mravom je taký výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednaní obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám uplatňovanými bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek“. Najvyšší súd ďalej poukázal na to, že dlžník uzatvára zmluvu o peňažnej pôžičke práve z dôvodov svojej inak neriešiteľnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník v takejto situácii poskytoval veriteľovi neprimerané až úžernícke úroky. V tejto súvislosti možno poukázať aj na rozsudok Krajského súdu v Prešove 3Co

151/2013 zo dňa 25.9.2013, ktorý konštatoval, že vzhľadom na vyššiu mieru rizika pri poskytovaní úveru nebankovými subjektmi sa dajú akceptovať vyššie úroky, rozhodne nie viac ako 100% proti priemeru bánk. K podobnému záveru dospel Krajský súd v Prešove v rozsudku 16Co 71/2011 zo dňa 8.2.2011, ktorý zdôraznil, že je neakceptovateľné porovnávať ceny úverov so subjektmi, ktoré ich dojednávajú v spoločensky nežiaducom rozsahu. Možno teda prijať záver o neplatnosti dohody o úrokoch pre rozpor s dobrými mravmi v zmysle § 39 OZ.

Výrok o trovách konania vyplýva z ustanovenia § 142 ods. 2 O.s.p. Náhradu trov konania si uplatnil len žalobca, ten však vo veci nemal plný úspech, preto mu súd priznal len pomernú časť náhrady trov konania. Úspech mal totiž v podiele 81% a neúspech v podiele 19%, preto mu prináleží náhrada trov v rozsahu 62% (81-19). Súd pritom vychádzal z výšky účelne vynaložených trov konania 158,40 eur, z toho suma 39,50 Eur predstavuje zaplatený súdny poplatok zo žaloby a suma 118,90 Eur účelne vynaložené trovy právneho zastúpenia len za dva úkony právnej služby a to prevzatie a príprava zastúpenia a podanie žaloby. Žalobca si síce uplatnil náhradu trov aj za ďalší úkon právnej služby a to písomné vyjadrenie, ktoré bolo doručené súdu 5.2.2015, ku ktorému ho súd nevyzýval a ktoré obsahuje len bližšie zdôvodnenie uplatneného nároku a jeho špecifikáciu, čo malo byť uvedené už v žalobe. Preto tento úkon súd nepovažuje za účelne vynaložený. Súd teda priznal žalobcovi náhradu trov konania vo výške 98,21 Eur (62% zo sumy 158,40 eur) a z tohto trov právneho zastúpenia predstavujú 73,72 Eur (62% zo sumy 118,90 Eur). Tarifná odmena za 1 úkon právnej služby podľa § 10 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. je 41,50 eur, k tomu bol pripočítaný režijný paušál podľa § 16 ods. 3 vyhlášky 2 x 8,04 Eur.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Podľa § 251 ods. 1 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.